

הנוער במיצע מאורגן

מדשאה. לפתע החל רמקול צרחני להשמיע את קולו: "אל תמשיכו לשבת כאן, ילדים! בואו איתנו לשיבות ולמוסדות הדתיים. שם תוכלו להתפלל ולהיות יהודים. כאן אפילו אם תרצו להיות — לא יתנו לכם!" השתררה מבוכה בקרב עשרות הנערים, והם נתפלגו מיד לשני מחנות. "לא דתי! לא דתי!" צעקו בני מחנה אחד. "רוצים דתי! רוצים דתי!" צעקו בני המחנה שכנגד. נבוכים לא פחות היו המדריכים, אשר חלק ניכר מהם לא הבין כלל את דבריו של הכרוז, שדיבר בשפת ארץ מוצאם של הילדים.

בלית ברירה מיהר פרסלר אל הטלפון, הוציק הגבירת משטרה. כעבור דקות מספר הגיעה תגבירת המשטרה למקום, ומפקדה החלו להכנס דוברים עם המפגינים. "הימצא אותכם כאן מהווה עבירה פלילית של הסגת גבול", הוסבר להם. "אתם מתבקשים לצאת מתוך לגבולות המוסד."

הוראה זו עשתה רושם על הפולשים. הם פנו החוצה — והחלו מקציצים ומכריזים בריקודים חסידיים ליד שער המוסד. שם לא היו אשמים בהסגת גבול. כמה מילדי המוסד יצאו אף הם דרך השער ה"פתוח": האברכים המשיכו לשדלם לעלות למכוניותיהם, ולנסוע למוסדות דתיים "סר" בים יותר."

צוות המדריכים היה אחוז איש. "תפזרו אותם מפה!" ביקשו מהשוטרים, "לא נוכל אחרת להשתלט על הילדים." "מצטער", השיב אחוז השוטרים, "קיבלנו הוראה שלא להשתמש בכוח."

החטוף אלי כהן, שנחטף על ידי צעיר דתי אלמוני לבני ברק והוחזר מאחר ולא נמצא מוסד מתאים לגילו.

רק כמון לחצות, כאשר הגיעו לדי אפיסת-כוחות, עזבו הדתיים את המקום, כשהם לוקחים עימם למעלה מתריסר מילדי המוסד, שביקשו, לדבריהם, לעזוב את המוסד ולעבור לחינוך דתי.

★ ★ ★

הרעה דמיונית דתית

בעצב הימים, שפרשת יוסלה שוח' מכר מזעזעת לב כל אורח הגון במדינה, באה החטיפה ההמונית ברמת-הדסה כמה לימת פשיש. בפי החוטפים היו אמנם טענות נגד החינוך הדתי — או חוסר החינוך הדתי — של עליית הנוער. אולם טענות אלו לא יכלו בשום אופן להצדיק את הפעש החציף, שבאמצעות רבות היו מבצעים צפויים לעונשי מוות.

מה, בעצם, דחף את פעילי המחנה הדתי רחוק כזה פלישתם דחקא עתה? לפני שבוע שנים לא היו חילמים על מעשה דומה. כי אז שבעו נחת מסדרי עליית הנוער. מתוך המישה מחנות-מעבר שעמדו אז לרשות עליית הנוער, ושהיו פזורים באחוזה, כרכור, נתניה ובן-שמן, היה מחנה אחד, בנתניה, מוקדש אך ורק למיון נוער דתי. ועדה מיוחדת לעליית נוער דתי דאגה להפנות את הילדים למחנה זה. מיד עם הגיעם ארצה.

מאז הצטמצם היקף עליית הנוער. מחנות המיון החלו להסגר בזה אחר זה. לא עברו חודשים רבים ומחנה רמת-הדסה נותר מח' נהיה מיון היחיד. המחנה החל קולט או

החניכים

ליד פתח המשרד מתקהלים חניכי המחנה. הם מנסים להשיג אשור חופשה כחוק מנהלת המחנה. רובם לא טורח כלל לבקש את כל הילדים, בלי שום-סלב למידת דתיות. נציגי עליית הנוער ונציגי ההעדה הדתית התכנסו להבטיח את חלקה של הדת בורם הנוער העולה. הם עיבדו במשותף תוכנית להקמת מסגרת דתית פנימית, כי רמת-הדסה.

לפי תוכנית זו הוכנסו למטבח המחנה סידורים-שירות כלליים; במקום ניבנה בית-כנסת מפואר והילדים הדתיים שוכנו בבתים נפרדים, כשלכל קבוצה מונה מדריך דתי. הפיקוח על המסגרת כולה נמסר לאיש אגודת ישראל, הרב שאול מונק.

בוגרי מסגרת זו היו מאורגנים לאחר מיון בקבוצות יושלחים למוסדות דתיים ושיבות ברחבי הארץ.

סידורים אלה השביעו את רצונם של ה"דתיים. מכל מקום, במשך שבע השנים מאז הונהגו — כמעט ולא פצו פה. האחריה הכללית של המחנה אמנם לא מצאה חן בעיניהם. בעיקר לא מצאה חן בעיניהם העיבודה שהמהנה פתחה, וכל נער יכול לנסוע לחיפה או לסביבה, ולראות את העולם ללא הגבלה. אולם הם השלימו עם המצב — עד שהחליטו השבוע על הפלישה. הם מצאו לכך הירוצים פורמאליים. אך

שטח המחנה ללא רשות ההנהלה. התלבושת האחידה השלטת במחנה מורכבת מחולצה כתומה ומכנסי התעמלות כחולים. בני המחנות הוותיקים יותר במוסד, לובשים חולצות טריקו מפוספסות. עדיין לקבל אותי.

"למחרת בערב החזיר אותי האיש למיכס ואמר שיבוא לקחת אותי שוב, כשימצא בשבילי מקום מהאים."

"ואתה באמת רוצה ללכת לשיבה?" אלי השתתק ונעץ מבטו בשלבי הספסל עליו ישב. דמעות החלו ניקחת בעיניו. "לא", אמר לבסוף, כשהדמעות כבר חוגגות את גרונו. "לא רוצה ללכת לשיבה. אבל אל תכתוב את זה בעתון."

הוא קם — ונימלט מן המקום. סיפור אחר היה בפיו של ארמנד, הוא סיפר לחבריו שכאשר ביקשו את כל מי שרוצה להיות דתי שיעלה על המכונית, עלה אף הוא והגיעה לשיבה שנמצאת בעכו, שם הושבע בטכס מסחורי על ספר שנתברר לו שכל העסק, בעצם, אינו מוצא חן בעיניו, ברח מהמקום וחזר למחנה כי כוחות עצמו.

"אבל למה הסכמת לעלות על המכונית?" שאלו אותו חבריו, כשחזרו. "הרי תמיד אמרת שאתה לא דתי?"

"נכון", השיב ארמנד, "אבל מה יש? רציתי לנסוע לטייל באוטו שלהם!"

ושמונה מחניכי המוסד. במשך שנים היה קיים סידור זה שנוהל בהשתתפות הוועדה לעליית נוער דתי. השבוע החליטו כמה צעירים, פעילי המחנה התורתי, לבצע את חלוקת הילדים כמו ידיהם.

בחדר המנהל יושבים שליחי כפר-חב"ד ועורכים את ה"הסידורים האדמיניסטרטיביים האחרונים לקליטתם של שישים

שליחי הישיבות